1820 — 1891 ՅՈՒՆԻՍ 18 ՇԱԲԱԹ — 1308 ՋԻԼՔԱԴԷ 23 — ԵԼՍԻՆՅԱՆ ՄԵՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՅՐՈՒՏԻ ՀԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԱՊՈՒՆԷ ՏԻՑԱՔԼԱՐԸ

	12 պւբէ	6 պւբէ	3 պւբէ
ՄԻԱՄՏՈՂ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇԽԱ	200 »	100 »	

Մէկ թիւրը 20 ղրուշ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԵԼՍՆԱԲ ՏԻՑԱՔԼԱՐԸ

Լինելոյ, ամբողջ մի տարուայ համար 25 ղրշ. » Կիսամեայ համար 13 ղրշ. 10 ղրշ. » » Մէկ ամսուայ համար տարեկան տասնուչորս ղրշ. Արտասահման ուրիշ տեղերէն գրուելիք օրագրոց համար մի տարուայ համար 50 ղրշ. » » Կիսամեայ համար 30 ղրշ. » » Մէկ ամսուայ համար 15 ղրշ. » » Ամէն մի տողի համար 5 ղրշ.

جريدة شرقية

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱԶԷՏԱ

Խմբագիրն է՝ Սիմոն Գալը Ալի Ճանապարհի Նումերը 20 Ձիվէլեկեան մեծ պատշգամբն առ։ Գրութիւնք մեզի առ հասցէին նում 20 Ձիվէլեկեան մեծ պատշգամբն առ։ Գրութիւնք մեզի առ հասցէին նում։ Ամենայն տեսակ գրութիւնք ուղղեցէք՝ Ցիրդրան Ձիվէլեկեանց մեծ պատշգամբն։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

Թարաքը հաղրէթը Բաթիշահիէն Գարասաղ բրէնինէ ճընը ալեանէն իբի Ալրադ աթը իհտա պուլրլրլրը՝ Զէթինեէանէն ալդ օրնան պիր թէլեկրաֆան անլաչրլմշտրը։

—Իքմալը մալիւմաթը ասքէրիէ զրմբրնտա ադտմմէ պա իրատէի Սէնիլ Ալէմանիա իգամ պուլրլմշ օլան 14 զապթի՝ իմբէրաթօրն էմրի մուճբիլինճէ միլազիմը սանի բիւթպէսիլ միլիթէլիք ալալրա թիլին գելընմշլար տրը։

—Եվվէլքի կիւն վուգու պուլան սավէթը Սէնիլ իւզերինէ Շուէտա սէֆիրի Մ. Սթէնպոգ իլե զէվճէսի՝ բէնգագաթլարընտա սէֆարէթին ատաչէ միլիթէրի վէ պաշ թերճէմանը օլու

ՕՍՄԱՆԼԸ ՖՈՆՏՕԼԱՐԸ

Անվալը մայիսեան պահս իտէն էն սիւթեպէր էվրօբա կազէթալարընտան պիրիսի տախի, Լոնտրատա թապ ու նէյը օլընան Մը-Ռի-Ռ նամ Ինկիլիզ կազէթասը տը։

Մէգքիւր կազէթա, պու տէֆա խասսէթէն Օսմանլը ֆոնտօլարը իւզերինէ պիր պէնա եազմը, վէ պէնտը մէգքիւր, պունտան մուգատտէմ ֆոնտօլարըմը իւզերինէ էղհանը ամմէյէ թագտիմ էյլէմիշ պուլունտրը։ Ազգ ի ազգ ֆոնտօլարը մախսուսէմիզին պիր թատիգի մագամընտա օլտուղընտան, անըն պիր խիւլասասընը պիթթէրեմէմ տէրճը սահիֆէ էյլէմէլիյի միւնասիպ ատտ իթմիշիդիր։

Տուլունը ումումիյէմիզ իսարէսինին թէէսիսինտէն պէրու, ումում գօնսօլիտէմիզին հալի պիւսպիսիթիւն թէպտիլ էյլէմիշ, վէ անլէրին ֆայիզ վէ ըէսիւմալլէրի, տուլունթը ումումիյէմիզին եէքիւնինի պիր թարքիտան գապարթաճագ սուրէթտէ եէնիտէն եէնիյէ իսթիդրազլար իլէ թէտարիք իտիլմէյիզ, տօղրուտան տօղրուլա մէմալէրին վարիտաթընտան թէսվիյէ գելընմագտա օլտըղը սայէսինտէ, արթըգ տուլունթը խարիճիյէմիզ էհսամընը, ոբէ-տէ-ռիվ սընքիտան պուլընան էվրագմագտանտա թէլագդը խիրիմէմէսի լազըմ կէլէճէյինի պիլտիրմէքտէ իտտիք։

Պագարյմ Մը-Ռի-Ռ ռէֆիճիսիճ տախի նէ տէյօր։

«Տէվլէթը Օսմանիյէնին տուլունթընը իհրազ իտէն էսհամ, տայմա սրէքիւլաթիվ էվրագ սընքիքտտա ատտ իտիլմէյէր տը։ Վէ ահվալը հազրէթ թահթընտա, ֆիլվագը շայան պուլընտրգլարը սընքի պու օլուպ օլմասրընը թահթը միւթալեաթա ալմագլըղընը սրբասը կէլմիյտիր։

«Տուլունթը Օսմանիյէնին վիճուտ պուլմասընը իւք եէրմի սէնէլէրինտէ, էէնիտէն եէնիյէ իհրաճը թէտավիւլ իլէ տայմա անլէրին մրգտարը արթմագտա իքէն, ֆայիզ մրգտարընը եիւքսէքլիյի, բարասընը սայարագ սանտրգլարտա հրֆզ իտէն էհալինին պիր պէօիւք գրսմընը մէգքիւր ֆոնտօլարընը իչթիրասընա ճէլպ էյլէմիշ իտի։

«1875 սէնէսինտէ, ֆայիզ վէ ըէսիւմալ թէէսիրէսինին մուվագգաթէն թաթիլի իլճապ իթտիրինտէ, պու թագրմտան պուլընան ֆոնտօճրլար, իչտէն կէրի չէքիլտիքլէրինտէն, բիրցատտա տախի սէնէի մէգքիւր հոկտեմբեր 6ընտան 1881 սէ-նէսինտէ տէկին, բէք չօղ սաթըլմագտը Օսմանը ֆոնտասը պուլընմագտա իտի։

«1881 սէնէսինտէ վիճուտտէ կէթիրիլէն գարարնամէտէն սոնրա, Օսմանլը ֆոնտասընը տախի բարասը սայլարագ սանտրգլարտա հրֆզ իտիլմէսինտէ էէնիտէն պաչլանը, վէ օնատան պէրու պու հալ եավաչ եավաչ իլէրուլէմէյէ տէվամ իթմէք տէ տիր։ Հալ պու քի, Մուհարբէմ իրատէսի իլէ թէէսիս օլընան Տուլունը Ուսմանիյէ իտարէսինին նիզամընտա հարէքէթ իթմէսինտէն պէրու օն սէնէլէր միւրուր էյլէմիշ ի-քէն տախի, սանտրգլարա հրֆզ ի-տիլմէսի իքմալէ վարամամը, վէ էլան բիտցայարտա տօղաշմագտա է-բէյիճէ սաթըլմամը Օսմանլը ֆոնտօլարը պուլընապիլմէքտէ տիր։

«Պունտան անդաշրմագտա օլան հալ չու տը քի, Օսմանլը ֆոնտօլարընն չիմտիքի հալլէրի պիր էյիճէ անդաշրմամը տը, վէ չու օն օն սէնէտէն պէրու անլէրին քէսպ իթմիշ օլտրգլարը էսասը հալ թէ-պէտտիլլէրի, մրգտարը քիֆայէտէ թագտիր օլունմամը տը։

«Պու թէպէտտիւլին տէրեճէսինի անլայապիլմէք իչիւն, 1875 սէնէսին-տէն էվվէլ չիմտիրի D սէրիի իզհար իթմիշ օլան եիւզտէ պէշ ֆայիզլի էսհամը Ուսմանիյէնին բիտցաճառ ան-վալինէ ավտէթ վէ նաղար էյլէմէք քեռֆի օլապիլիր։

«Օլ վագթար էսհամը Ուսմանիյէ թէսմիյէ օլընան մէգքիւր ֆոնտօ 45 իլէ 60 արա եէրինէ տօղաշրգ տուրմագտա օլտրղընտան, սէնէվի ֆայիզի տէ եիւզտէ 8տէն 11է գատտար թուսմագտա իտի։

«Հալ պու քի, կէրէք մէգքիւր ֆոնտօ գրսմըրն, վէ կէրէք սարիր գրսմարրն թէմէթթիւ թէէսիյէսի, տայմա չիրէհէ իտիլէպիլիր պիր հալ թահճընտա պուլունմագտա իտի։

«Մըսրը վէրկիսի իլէ թահթը թէէմինէ ալընմըշ օլան իսթիդրազ լարտան մասատա, սէնէվի ֆայիզ վէ ըէսիւմալ եէքիւնի 13 միլեօն Ինկիլիզ լիրասընա պալիզ օլուպ, պիր թագրմ էսհամ իչիւն թէրթիպ օլընմըշ թախսիսաթ տախի իսմէն պիր չէյ իտի։ Վէ գուբօնլար իչիւն թէէսիյէ օլունճագ մէպլաղ, եա եէնիտէն իխրաճ օլընան իսթիզրազլարա, եախօտ Դալաթա պանքէրլէրինտէն մուվագգաթ սուրէթտէ պիր գօյլրգ իչիւն էլտէ իտիլէն բարասյա միւթեալիգ պիր չէյ իտի։

«Տէվլէթին վարիտաթը ուսմանիյէսինտէն հիչ պիր ֆայիզ վէ ըէսիւմալ թէէսիյէսի թէտարիք օլունմասը։

«Շիմտի պու հալլէրին քեռֆիֆէսի տախի, թէէսէն թըրնաղա գատտար թէպտիլ օլունմըշ տը։

«Սէրի D գօնսօլիտ, 18 իլէ 20 արասընտա տօղաշմագտա օլուպ, պու սուրէթլէ ֆայիզի տախի 100տէ 5տէն 5½ կէլմէքտէ իսէ տէ, թէքմիլ տուլունթի կիպի պունըն տա թէմէթթիւսի թահթը թէէմինէ ալընմըշ վէ պու մագսէտլէ մէրթիպ իտիլմիշ օլան վէ էճնէպի միլլէթլէր վէքիլլէրինտէն միւրեթթէպ պուլընան Տուլունը Ուսմանիյէ իտարէսինէ պօլ պօլ քիֆայէթ իտեճէք գատտար խուսուսի վարիտաթլար թախսիս գելընմըշ տը քի, պու թախսիսաթտան, թէմէթթիւնին պիր բարասը-նա տէկին տերեճէեի նիհայէտէ տօղրուլըգլա թէէտիյէլեր իճրա օլունմագտա, վէ օն սէնէտէն պէրու, գուբօնլարը թէէտիյէսինի գարընլամագ իւզրէ հիչ պիր իսթիդրազա եախօտ ավանսա իհթիյաճ հուսուլէ կէլմէմէքտէ տիր։

«Իլթէ պու սուրէթլէ, տուլունթը Օսմանիյէ իւզերինտէ էվվէլլերի ասըլը պուլունմըշ օլան գարարսըզլըգ կէօլկէսինին էսերի պիլէ գալմամը տը։ Նիզամընտա թէէտիյէյ մերպութ չարթլարը հիչ պերիսինտէ շիւրէհյի տավէթ իտեճէք պիր էսէր պուլունմամըշ տը։ Վէ պունըն իչիւն թասավվուր իտիլիգ վիւճուտտէ կէթիրիլմիշ օլան թէտապիրին քեռֆիֆէսի տախի սաղլամ հազիգաթը հալտէն հուսուլէ կէլիպ, պունլարը նէ տերեճէյէտէք քիֆայէթ իտեպիլեճէք հալտէ պուլընտրգլարը տախի, էն ճիւզի պիր էնկէյէ պիլէ թապի պուլընմամը օլան օն սէնէլիք թէէրիւպէ իլէ թատտիգ օլունմը տը։

«Շիմտի կէլէլիմ ասլա շիւրէհ գալտրրմայան բագդամ հիսապլարընա։

«Էյալաթը միւմթազէ խարիճտէ պրագրլարը հալտէ, էլեէվմ տօղրուտան տօղրուլա տէվլէթը Օսմանիյէ վէկիլ վէրէն մէմալիք, տիւեանընն իչ գարա գրթալարը իւզերինէ չու աթիտէքի սուրէթտէ թագսիմ օլունմըշլար տը։

	էհալի	դրամ
Եվրօբա	4,790,000	63,850
Ասիա	16,133,000	729,170
Աֆրիգա (Թունիս)	1,000,000	398,873
	21,923,000	1,191,893

«Իլթէ տուլունթը Օսմանիյէ էպնիսինի գալարրրլան մատտի էտտա պու օլուպ, շիմտի 1890 սէնէսի դեկեմբեր 31ինտէ տուլունթը մէգքիւրեյի թէչքել իտէն մէպլաղն հինսլէրինի թաին իտեճէիր։

«Օ տախի չու աթիտէքի հալտէ պուլունմագտա տը։

«Թէվհիտ օլունմըշ տուլունթ.

Սէրի A	3,376,360	Ինկ. լիրասը
» B	9,673,520	» »
» C	30,053,460	» »
» D	43,238,180	» »
	86,341,520	

Թէպտիլ օլունմագ իչիւն հէնուզ թագտիմ օլունմամըշ օլան էսկի գօնսօլիտէլերի տէ պունլարըն իւզերինէ իլավէ իտէլիմ քի, օնլար տախի շու սուրէթլէ թագսիմ օլունմագտա տըրլար։

Սէրի A	707,300
» B	369,300
» C	495,780
» D	413,780
	1,986,160

Հէնուզ թէպտիլ օլունմամըշ պուլընան մէգքիւր գօնսօլիտէրին եէքիւնինի տախի, թէպտիլ օլունանըն եէքիւնիւ իւզերինէ իլավէ իթտիլիմիզտէ, A, B, C, D նամլարը թահթընտա պուլընան թէքմիլ տէօրթ սերիլերին ճէման եէքիւնիւ, 88,327,680 Ինկ. լիրասը գըյմէթի իթիպարիսինէ վասլ օլմուշ օլույօր։

«Պու եէքիւնին իւզերինէ չու ա-թիտէքիլերի տէ զամմ իթտիլիմիզտէ,

«Բրիօրթէ 7,827,260 Ինկ. լիրասը։

«1888 սէնէսինտէ Տալլ Պանդ իսթիդրազը 1,500,000 Ինկ. լիրասը։

«Թահվիլաթը Օսմանիյէ 4,545,000 Ինկ. լիրասը։

Օլ վագթի, չըմէնտրքիէր էսհամը խարիճէ պըրագրլմըշ օլտուղը հալտէ, Տուլունը Ուսմանիյէ մէճլիսի թարաֆընտան իտարէ օլընան տուլունթը Օսմանիյէնին մրգտարը, 102,199,940 Ինկ. լիրասընա իպալ օլունմըշ օլուր։

«Բէզալիք, կէօմրիւկ (տուան) թապիր օլընան 5,660,000 Ինկ. լիրալրը տուլունթի տախի պու եէքիւնին իւզերինէ զամմ իտիլիրինտէ, օլ վագթի ճէման եէքիւնի 107,859,940 Ինկ. լիրասընա տօղուշ օլուր։

«Պու տուլունթի եէքիւնիւ, 1,191,893 միւրեպպա միլ վիւսաթընտա պիր միլք իւզերինէ սաքին էէման 22 միլեօն էհալիյէ իսապէթ իտէն տէյն տիր։

«Բուսիայա վերիլէն թազմինաթը հարպիյէ, պիր սէրայէ չէքլինտէ պուլունմամըշ օլտուղը իչիւն, եալընդ պիր թէէտիյաթը սէնէվիյէ օլ-մագ իւզրէ իքինճի ճէտվէլիմիզէ թէրը իթմիշիդ տիր։

«Եալընդ չու գատտարընը սէօյլէ-մէմիշ լազըմ կէլիր քի, Մըսրը վէրկիսի իլէ գարշըլաշըրրլմըշ օլան տէօրթ իսթիդրազլարը եէքիւնիւ տախի, եանի Ինկիլիթերա վէ Ֆրանսա քեֆալէթլերի թահթընտա պուլընմըշ օլան 1854 վէ 1855 իսթիդրազլարը, վէ 1871 վէ 1891 իսթիդրազլարընն սէճմուը տախի 17,151,720 Ինկ. լիրասընա պալիզ օլուպ, պունլարըն ֆայիզ վէ ըէսէվմալլերի այրճա վէ պիր գարշըլըգտան թէ-էտիյէ օլընմագտա տըրլար։

«Եու հալտէ, ուսմանիյէ տուլունթը Օսմանիյէ իչիւն թէէտիյէ իտիլմէսի լազըմ կէլէն սէնէվի մէպլաղ չու աթիտէքի օլմըշ տը։

«1889-90 սէնէի մայիսէսինտէ, Տուլունը Ուսմանիյէ իտարէսինին սէնէվի հասըլաթը 2,350, 658 Օսմ. լիրասընա պալիզ օլմուշ տը, վէ 152,028 Օսմ. լիրասը Բուսիյէի Շարգի վէրկիսի պունտան թէնզիլ օլընտրընտա, 2,198,630 Օսմ. լիրասը գալըյօր քի, գամպիօ 110 ղրշ.տան հիսապ իտիլիյինտէ, 1,998,630 Ինկ. լիրասը տիմէք տիր։

«Պունըն իւզերինէ զամմ իտէլիմ չու աթիտէքիլերի տախի, եանի,

«Թահվիլաթը Օսմանիյէ թէմէթ-թիւսի 227,250 Ինկ. լիրասը։

«Կէօմրիւկ թահվիլաթը թէմէթ-թիւսի 354,545 Ինկ. լիրասը։

«Բուսիա թազմինաթը հարպիյէսի 318,200 Ինկ. լիրասը։

«Պու սուրէթլէ թէքմիլ սէնէլիք 2, 898,755 Ինկ. լիրասը թէէտիյէսինէ պայ պաղլայօր քի, պու հիսապա, 1,191,893 միւրեպպա միլ ճէսսամէթինտէ պիր միլք իչիւն, պէհեր միւրեպպա միլ պաչընա 2 լիրա 8 շիլին վէ 8 բէնա (268 ղրշ.), վէ 21,923,000 էհալի իւզերինէ, նուֆուս պաչընա 2 շիլին վէ 8 բէնա (16 ղրշ.) իսապէթ իթմիշ օլույօր։

«Եալընդզ Մըսրընա իսէ, պէհեր միւրեպպա միլ արաղիյէ իսապէթ իտէն եէքիւն 338 լիրա 4 շիլին (3720 ղրշ.) վէ հեր պիր նուֆուս պաչընա իսապէթ իտէն եէքիւն տախի 12 շիլին 10 բէնա տը (71 ղրշ.)։

«Աւսթրիանը, Մաճառիսթանը, Իթալիանը, Բօրթուկալը վէ Սբանիանը տախի հալլերի, Մըսրընքի-նէ պէնզէտիյէնտէն, մէմալիքը Օսմանիյէնին պու ճիհէթտէ նէ՛ գատտը խաֆիֆ պիր եիւք ալթընտա պուլընմըշ օլտուղը, պունտան տա անլայզլապիլիր։

(Գոէրը «Որ»)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԴԸՑ

—

Թ.-Ռ նամ Ինկիլիզ կազէթասընն պէյանընա կէօրէ, Այէմանիա իմբէրաթօրընն Լոնտրայա վուգու պուլաճագ սէյահաթընտան սօնրա, Ֆրանսա բէյիք ճիւմհուրը Մ. Գարնօ տախի Լոնտրայա կիտէճէք իմշ։

—

Ինկիլթէրա բէյիք վիւքէլասը լօրտ Սալիզպէրի՝ Այէմանիա իմբէրաթօրընն Լոնտրայա սէյահաթէ էնանասընտա միւշարէլէյհին մայեթինտէ պուլընմագ իւզրէ Գերլինտէքի Ինկիլթէրա սէֆիրի Սրը Էտվարտ Մալէթ իլէ միրայայ Բիւսէլի ինթիխապ վէ թային էյլէմիշ տիր։

Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ Ինկիլթէրատա պուլունտրը սըրատա, քենտի հուզուրընտա հէր սընք ասքէրտէն օլմագ իւզրէ 20000 քիշի իլէ միւքէմմէլ պիր բեսմը կէչիտ բճրա իտիլճէք, վէ Ինկիլթէրա վէլիհամը բրէնա տը Կալ իլէ խանէտանը գալի ազասընը էքսէրիսի իչպու բէսմտէ հազրը պուլընճագ տը։

—

Բուսիանը Գրօնչթատ լիսանընա կիթմէքտէ օլան Ֆրանսզ տօնանմասը կէչէն սալը կիւնիւ Նորվէկիատա Գերհէն չէհրինտէ վասլ օլուպ գալէյի սէլամմամըշ տը։ Մէգքիւր տօնանմա՝ օրատան Սթօգօլմ ազիմէթ իտեճէք տիր։

—

Իթալիա վէլիհամը բրէնս տը Նարլը՝ ասքէր մանօվրալարընտան սօնրա Ինկիլթէրա, Սգօչիա վէ Իրլանտայա սէյահաթ իտեճէյի վէ ավտէթինտէ հօլանտա վէ Գելճիգա յա տախի ուղրալաճաղը Բօմատան եազըլըյօր։

—

Գերլինտէն իչաբ օլընտրղընա կէօրէ, Այէմանիա իմբէրաթօրը Ֆրէնչ հաբէթթէ իթմէտտէն էվվել սերալը իմբէրաթօրիտ ինիգամ իտէն պիր մէճլիսէ բիյասէթ էյլէմիշ, վէ մէճլիսը մէգքիւրտ հէյէթը վիւքէլանընն պիճճիւլէ ազասը հազրը պուլընմըշ տը։

Մէճլիսը մէգքիւրտ Բրուսիանընն շարդ էյլէթլէրինին ահվալը էգօնոմիգիյէսինին իսլահը իչիւն իթթիխաղը լազըմ կէլէն թէտապիր հազգընտա իճրամի միւզաքէրաթ օլունմըշ տը։ Հասըլաթը Աֆրիգատա էսիր թիճարէթինին մէնի մատտէսինէ թախսիս օլընմագ իւզրէ 8 միլեօն մարգլրգ պիր բիյանգօ թէէսիսի տախի մէճլիսը մէգքիւրճճէ գարարկիր օլմուշ տը։

—

Գելկրատատան իչաբ օլընտրղընա կէօրէ, դրաֆիցա նամ նամանինին Գելկրատատան իխրաճընա մուխալիֆէթ իթմիշ օլմագլա միւթթէհիմ պուլընանլար 17 քիչի օլուպ, պունլար միանընտա վիւքէլաթ սապրգատան Մ. Ֆրասանովիչ վէ Մ. Բօբովիչ իլէ գայմագամ Օրէսգովիչ տախի պուլընմագտա տը։ Միւսթանթիգ ճիվէլէսինին տէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընճագլարընը վէ միւտաֆէանսէլերինի հազրլայապիլմէք իչիւն սերպէսթ պուլընճագլարընը մուսմանիէյհիմէ պէյան էյլէմիշ տիր։

Իշպու գարար՝ Գելկրատ էհալիսի միանընտա չէտիտ պիր թէէսիսիրի մուհիպ օլմուշ տը։ (Մանրեու)

—

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա Լոնտրատա ինֆլուէնցատան 182 քիչի վէֆաթ իթմիշ տիր։ Միւտտէթը մէգքիւրէ զարֆընտա տարիր խասթալըգլարատան վէֆաթ իտէն 439 քիչիտ տախի ինֆլուէնցատան էսեր կէօրիւլմիշ տիր։

—

Նիւ Եօրգտան իչաբ օլընտրղընա հէօրէ, Ամերիգանընն չըմալը զարպինտտէ զայէթ չիտտէթլի պիր գասրրկա վուգու պուլարագ իլինուա մերքէզ չըմնարֆէրլերինին պիւթիւն քէօրրիւլերի վէ 20 խանէ երգլըմը օլարզը կիպի, օ եասատ վուգուա կէլէն սու թուրեանլարընտան տախի բէք չօգ քէսան պօղուլմըշտը։ Սիօքիպի նէհրի թուրեան իտէրէք 35 միլ մեսաֆէյի սու գարլամըշ, վէ պիր չօգ ֆամիլեալար եիւքսէք տաղլարա իլթիճա իթմիշլեր տիր։ Հ չէհր քեամիլէն սու ալթընտա գալմըշտը։

—

Եարգի Ռումելիտէ Գըզանլըգտան եազըլարընա կէօրէ, Գըզանլըգ գազասընտա հարման քէօիլ գուրպինտէ իւզերլերի գուս իլէ եօրթիլմիշ 4 նաշ պուլընմըշ, վէ պունլարը 7-8 կիւն եվվել գաթլ իտիլէրէք օրայա կէօմիլմիշ օլտուգլարը պիլմուայէտէ անլաշըլմըշ տը։ Մէգքիւր նաչարը պիրի երքէք, պիրի գատտը վէ տիկէրլերի տէ 8 եաշընտա պիր երքէք վէ 3 եաշընտա պիր գըզ չօճուղը օլուպ, իսմլերի վէ մահալը իգամէթլերի պիլինմէմէմիշ տիր։

---

(279)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄԻՒԷԼԼԻՅԻ

ԷՄԻԼ ԳԻՇԳՈՒԻԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՖԻԳԻՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Պիր սէնէ ադտէմ պու գըզ այրընա քիչիւք պիր օտա թութարագ ախրէթլիք բէտէր ու վալիտէսինին եանընտան այրըլմըշ։ Չօգ տէֆա «—կիթ, արթըգ սէնի իսթէմէյիզ—» տէրլէր իմիշ, անըն իչիւն պրագմըշ կիթմիշ։ Անլէրին իլինտէ եաշամագ բէք հիւմ իմիշ։ Վալիտէ իլէ գըզլարը՝ մէրգումէյէ գըսգանընրլար, հէր կիւն ադչամ սապահ հագարէթ իտերլէր, վէ վալիտէլերի տէյիլ իսէ պիրէ գըզլարը զավալը գըզճընընը տէյէրլեր իմիշ։

Պու գըզ եալընընը պաչընա օլարգտա պիլինմայէ տահա բահաթ վէ տահա մէսուտ վէ պախթիյար պուլընմըշ, քիֆայէթ իտեճէք գատտար բարա գազանմաղա պաչլամըշ, ազ չօղ էվ էշեասը վէ ջամաչըր վէ սարիէ սաթընն ալմըշ վէ իւսթիւ պաչը բաղթալը պիր իշճի գըզ կիպի կիյինմիշ գուշանմըշ։

Ժօրժէթ՝ պու հիքայէյի սէյլէտիկի սրրատա գըզարարագ տէտի քի,

—Մուախխէրէն Անտրէ կէլտի պէնիմ եանընմտաքի օտատա իդամէթ իթտի։ Մէրգու�մը կէօրտիւմ վէ անիտէ սէվտիմ։ Պէնիմ սէվմէկէ բէք գիյատէ իհթիյաճըմ վար իտի։

Նասըլ քի կէօրիւնիյօր, Ժօրժէթին մատամ տը Գարմէյլտէն կիզլի պիր չէյի եօգ իտի։ Վալիտէոի կիպի գալպինի թէքմիլ օնա աչար իտի։

Մատամ տը Գարմէյլ՝ Անտրէէին նիշանլըսընա հէր կիւն պիրէր չէյ հէտիյէ իտէր իտի, վէ իզտիվաճտան սօնդրա Իլէր էյալէթինէ կիթմէդտէն էվվէլ մատամ տը Գարմէյլ՝ Ժօրժէթին Թրաֆսօմասը օլան երմի պին Ֆրանգը Անտրէյէ թէսլիմ իտեճէքտի։

Պիտիւմէվ կէնճ գըզլար կիպի Ժօրժէթ տախի՝ ույանըգ օլարը զէման պիւէյօգ կիւզէլ բույալար կէօրմիւշ, լաքին պէօյլէ պիր պէօյիւք սէրմէթ, պէօյլէ պիր սաատէթ ասլա բույասընտա կէօրմէմիշ իտի։

Ժօրժէթ՝ կիւլիւմսէյէրէք Անտրէյէ խիթապէն,

—Զաննըմ սիզին վաֆթիզ անանըզ պիր հուրի գըզը տը, սէվկիլիլիս Անտրէճիկիմ— տէր իտի։

Անտրէ տախի կիւլիւմսէյէրէք ճէվապէն։— Պէնիմ հուրի գըզըմ սիզսինիզ, Ժօրժէթ, վէ էկէր զանն իթտիկիմ իւզրէ էյի պիր հուրի գըզը պիզի կէօզէթիյօր իսէ, Ժօրժէթ, սիզ անըն վաֆթիզ գըզըսընըզ։— տէտի։

Ժօրժէթ։— Պիզիմ իքիմիզին հուրի գըզը՝ մատամ տը Գարմէյլ տիր, Անտրէ։

Անտրէ։— Էվվէթ, Ժօրժէթ։ լաքին սիզտէն վէ պէնտէն Մ. տը Գարմէյլէ պահս իտէն մէճհուլ քիմսէ տախի վար տը։

Ժօրժէթ։— Տօղրու տը։ Էյ պու քիմսէնին քիմ օլաբըղընը պուլա՞մայօրմըսընըզ։

Անտրէ։— Պիհուտէ արայօրըմ, պուլամայօրըմ։ Ահ, հա՛ Նէյա քի անը Թանըսա իտիմ։

Ժօրժէթ։— Իսմինի Մ. տը Գարմէյլէ սօրապիլիր իտինիզ։

Անտրէ։— Էվվէթ, սօրա պիլիր իտիմ։ լաքին սէօյլէ՞ մի իտի։ Պունտան մատամ պէն ճէսարէթ իտէմէմ։ Մ. տը Գարմէյլ, բէք էյի վէ խայրխահ պիր ատամ տը, լաքին անընա գօնուչմագ գօլայ պիր չէյ տէյիլ տիր։

Տէլիգանը հագիգաթէն սօղրուսընը սէօյլէյօր իտի։ Մ. տը Գարմէյլէ եանչմագ չիտտի կիւճ իտի, զիրա տայմա թէրս չէհրէլի օլուպ սուբասուս տուրուր վէ եիւգիչ հիչ կիւլմէդ իտի։ Բէնտի քէնտիյէ գօյուլուպ, նէ ամէլէ վէ նէ տէ մէմուրիյն իլէ գօնուչմայօր իտի։ Զաթէն անլէր տէ արթըգ քէնտի թահթը էմրինտէ տէյիլլէր իտի։

Մուսիւէյհ Ֆապրիգաթօր՝ մայիւմ օլան տէհշէթլի Ֆէլաքէթտէն սօնդրա պու հալէ կիրիֆթար օլմուշ իտի։

Հէր քէս՝ «—Ֆապրիգաթօր Մ. տը Գարմէյլ ասլա թէսէլլի պուլամայաճագ վէ էլէմ ու քէտերինտէն էօլէճէք —» տէյօր իտի։

Պիր վագթ վիճուտճա սաբասաղլամ օլուպ իշկիւղար վէ չալըշկան օլան պու ատամընը պէօյլէ պաչընը կէօյսիւնին իւզերինէ էյմիշ վէ սէքսէնիք կիպի պէյի էյիմիշ օլարընը կէօրտիւքտէ ինսան անը։ Բուհրընը քէտերը ազիմ՝ եիւմանան օլուպ, քէնտի թավր ու հարէքէթի վէ պագչընը մահկունիյէթի՝ քէնտիսինի մուճիպը եէէս ու Ֆիւթուր օլյօր իտի։

Եալընընզ գարըսընը եանընտա պիր ազ ճան ալը վէ չէհրէսինին թէրսլիկի կէչէր իտի։ Հալբ՝ Ֆ, քէնտի աղը էնտիչէլերինի, էլէմնաք տիչիւնենէլերինի անտէն կիզլէր իտի։ Տէկէլիլի հագիգաթը օնա պիլտիրէպիլիր մի իտի։ Խայր, եալընընզա մուզտարրպ օլմագ իսթէր իտի։

Մատաֆիհի մատամ տը Գարմէյլ՝ Վալանթինտէն հիչ պիր մէքթուպ ալմամտընընա թէճճիպ իթտիքտէն սօնդրա, աղը պիր չէյին քէնտիսինտէն կիզլէնտիկինի անլատը։

Մատամ էլէն տը Գարմէյլ։— Էլէհասըլ Վալանթին նի՞չիւն պանա մէքթուպ եազմայօր, չօգ թէճճիպ օլընանագ չէ՞յ

Մ. Արման տը Գարմէյլ։— Սէն գասավէթ իթմէ, ազ վագթտան եազմագ տը։

Էլէն։— Սէն պանա տայմա պէօյլէ սէօյլէրսին։ Վալանթին պիր չօգ տէֆալար պանա մէքթուպ եազմայընը թապլի պիր չէ՞յ մի տիր։ Արման, պէնտէն նէ՞ կիզլէյօրսընը։

Արման։— Պէն սէնտէն պիր չէյ կիզլէմէյօրըմ։

Էլէն։— Վալանթին սանա մէքթուպ եազը՞յօր մը։

Արման։— Խայր։

Էլէն։— Էյ պու չէյ սէնճէ զարիպ տէյի՞լ մի տիր։

Արման։— Էվվէթ, լաքին։ . .

Էլէն։— Լաքին սէն պանա պիր չէյ սէօյլէմէք իսթէմէյօրսընը, պունը բէք էյի անլայօրըմ։

Պու սիվալլերէ Էլէն գօճասընը տայմա պէօյիւք պիր միւշքիլաթա տիւշար իտէր իտի։

Կիւնէն պիրինտէ Էլէն՝ գօճասընա սիվալլեր խրատ իտէրէք աղլար իչէն, Արման սէրգու�մը գուճագլատը վէ տէտի քի,

—Էհ, նէ՛ եարալըմ, Վալանթին մէքթուպ եազմայօր։

Ի. Պ. ԱԴԱՄԵԱՆ

(Տիւրգ Ա-ԷԷԴՏԻՆ ԴԷՄ)

Երբ ընդհանուր Կովկասի մէջ յայտնի եղաւ Ադամեանի իսկական վիճակը, ամեն կողմանէ սկսան հասնիլ դրամական նպաստներ. Կովկասի մէջ ամենէն առաջ Բաքու քաղաքը չտապեց իւր օգնութիւնն անմիջական հանգանակութեամբ 100 ռուբլի։ Հենցաց մէջ մի երկու ամիս միայն եղած եմ Բաքուում և այն էլ խաղացել եմ Ռուսաց խումբի հետ. երբէք չեմ կարող հատուցանել Բաքուի այդ սակաւաթիւ հայոց համակրանքը որ չարունակ ցոյց են տալիս ինձ այսպիսի օգնութիւններով. առկայն ի՛նչ դարմանալի մարդիկ են. փող են հաւաքում, դրկում են, անահման երախտագիտութեամբ լցնում են հոգիս և մի տող նամակ էլ չեն գրում, որպէս զի դէթ իմանամ թէ ովքեր են ինձ համար աշխատողները ինձի կարեկցողներն ու ապագային մի կերպով կարողանամ փոխարինել այդ բարի հոգիներին....»

Դրամը Վահրամ Մուրթազեանի միջոցաւ ղրկուեցաւ. իսկ Բաքուից և ոչ մէկ նամակ. ու Ադամեան մինչև վերջը չիմացաւ իւր այդ բարեացակամների անունը։ Բաց աստի նուագահանդէսներ տրուեցան ի Թիֆլիս, Մոսկուա ու Պետերպուրգ. ըստ վերկայութեան Ռուս լրագրաց այս վերջին երկու նուագահանդէսների պէս նուագահանդէսներ հաղուագեպ են եղել Մոսկուայի ու Պետերբուրգի մէջ իրենց կազմակերպութեամբն ու ջերմոգեւորութեամբը։ Ռուսիոյ և առհասարակ կայսերական թատրոնների ամենէ նշանաւոր երգչուհիները կը մասնակցէին նուագահանդէսին։ Ֆուայէի պատերէն կախուած էին Ադամեանի լուսանկարները հայմէթի, Օթելլոյի, Աբքայ Լէրի, Ֆորրագոյի և այլ դերերի մէջ։ Հանդիսականները կը մոտենային կը նայէին հայկական մեծ հանճարի ստեղծագործութիւններին ու կը ցաւէին՝ անտարակոյս գուշակելով թէ՝ քիչ ժամանակէն այլ եւս դոյութիւն պիտի դադրի աշխարհիս այդ մեծագոյն հայմէթը։

Վերջապէս Քիշնեւ ու Կովկասի ուրիշ քաղաքներ եւս չը մոռացան իրենց նպաստը հայցնել այն մարդին, որ մի ժամանակ այնպիսի հոգեկան դերագոյն զմայլանք էր թափանցում իւր ունկնդիրների սրտին խորը։ Ադամեան մի առատ ու անահման սէր ունէր իւր Ռուսաստանի երեք բարեկամների վերաբերմամբ։ այն է իշխան Նիկոդիմ Ամատունի, Սահակ Մատիկեան և Ալեքսանդր Սահակեան։

«Ի՛նչ ազնիւ ու բարի հոգի մ'է Ամատունի, գեր. ուսանող էր երբ առաջին անգամ Պետերբուրգ գնացի։ կը թողէր համալսարանը, այս ու այն կողմ կը վազէր, տոմսակներթաթ կը բաժանէր իւր բարեկամներին, կը կարգադրէր, կը յոդնէր ու կը նեղուէր, որպէս զի Ռուսներին ցոյց տար թէ հայերն էլ մի Ադամեան ունին...» Պետերբուրգի նուագահանդէսի կազմակերպութեան գլխաւոր հոգատարն էր դարձեալ Ամատունին, ինչպէս և Մոսկուային Սահակ Մամիկոնեան ու ժամհարեան եղբարք։

Այս ընդհանուր ձեռնտուութեան մէջ Ադամեան կարողացաւ գէթ նիւթականի մասին ազատ չունչ քաշել փետրվարէն սկսեալ մինչև իւր թաղման վարկեանը։ Ադամեան իրենց հարուստ կրցաւ ապրիլ և իրը հարուստ թաղուեցաւ շնորհիւ Ռուսիոյ հայոց առատաձեռնութեան սրտին, առանց որոյ չգիտեմ ինչ պիտի լինէր իր կենաց վերջի օրերուն մէջ։

Դեռ այս նպաստներէն առաջ երբ մի կողմէ նիւթական վիճակն և միւս կողմէ կոկորդի յարաճուն ցաւը երթալով ևս առաւել կը ճնշէին զինքն բարոյապէս ու ֆիզիքապէս, քանի քանի անգամ կ'ըսէի իրեն մասին երթալ բժիշկ Պլէսկոֆի մօտ, որ արդէն ծանօթ լինելով Ադամեանի հանճարին՝ ուրախութեամբ կ'առաջարկէր ձրիաբար դարմանել։ Երկար ժամանակ կ'ընդդիմանար մինչեւ որ կոկորդի ծայրերեղ սաստկացումն իւր հաւատքը խախտել տուաւ նախկին բժշկի նկատմամբ։ Պլէսկոֆի առաջին իսկ գործողութիւնը շատ յաջող անցաւ. այնպէս որ հետեւեալ օրն Ադամեան հեռագրաւ կը հաղորդեր թէ իւր հիւանդութեան առաջին օրէն մինչեւ այդ օր ինքզինք այնքան հանգիստ զգացած չէր։

Այդ միջոցին Պետերբուրգի մէջ ծանր տպաւորութիւն էր յառաջ բերել Ադամեանի հիւանդութեան լուրն։ Այս տեղի Ռուսաց հիւպատոսարանի առաջին քարտուղար Պրէոբրաժէնսքի որ Պետերբուրգ կը գտնուէր այն ժամանակ տեղական գրագէտ և այլ հասարակութեան կողմէ հեռագրաւ տեղեկութիւն խնդրեց դեսպանատունէն, խնդրելով ի դիմաց Բետերբուրգի հասարակութեան որ ոևէ խնամք չզլացուի մեծ դերասանի համար։ Գրնդապետ Կանինի և Պլէսկոֆի հետ գնացինք Պեօլիւքտէրեն և շատ մեծ դժուարութեամբ կարելի եղաւ համոզել որ տեղափոխուի Նիշն Թաշի Ռուսաց հիւանդանոցը, ուր 20–30 օրուան մէջ դրեթէ բոլորովին անցան կոկորդի սոսկալի ցաւերը։ Մէկ ամիսէն յետոյ այլ ևս բնաւ ցաւ չէր զգար կոկորդի մէջ։ Կոկորդի հիւծախտաւոր վերքերը թէև բոլորովին անցել էին. սակայն վերքի տեղերի վրայ դեռ չէին անհետացել նոցա նշանները։ Բժիշկը դեռ կ'ուզէր շարունակել մինչեւ կատարեալ բուժումն, իսկ Ադամեան կը խնդրէր այլևս դադրեցնել կոկորդի դարմանումը յայտնելով թէ՝ կոկորդը շատ լաւ է և թէ՝ սաստիկ ձանձրացել է կորդի ամենօրեայ դարմանումներէն։ Պլէսկոֆ որպէսի և կարողացաւ գրեթէ բուժել կոկորդի հիւծախտը, այնու ամենայնիւ թոքերի յառաջացեալ հիւծախտի դէմ անհնար էր մի բան ընել։ հիւանդանոցի մէջ մտնելէն մէկ ամիս յետոյ բաւական հանգիստ էր։ բարեկամների և յարգողների ամենօրեայ այցելութիւնները ամենամեծ մխիթարութիւն կ'զդէին նորա վշտահար սրտին։ Ծանօթներէ և անծանօթներէ ղրկուածծաղկեփունջեր կը զարդարէին իւր երկնագոյն սենեակը։ Երբեմն երբեմն կըստացուէին խորհրդաւոր ծաղկեփունջեր որոց այցեառոմսի վրայ Աստուածաշունչէն հատուածներ նշանակուած կը լինէին։ երկար ժամանակ անծանօթ կը մնային այդ խորհրդաւոր գթասիրները։ մինչև որ բարեկամներէն մին պատմեց թէ՝ «ծաղկանց միսիոնարութեան» երեք սեւաւոր ու զոյգ հերարձակ անդամուհիներ Աստուածաշունչի խօսքերովն ու ծաղկանց անուշահոտութեամբ կուզէին մխիթարել զինք։ Այս ընդհանուր համակրութեան մէջ Ադամեան մի քիչ սկսած էր ստանալ։ Բժիշկը յոյս կուտար նորա կեանքի երկարման եթէ անմիջապէս ճանապարհ ընկնէր դէպի Մադերա կղզին կամ Իտալիոյ Փիզա քաղաքն։ Ռուսաստանէն եւս իւր բարեկամները գրաւորապէս և նոյն իսկ հեռագրաւ չարունակ կը թախանձէին անմիջապէս հեռանալ կ. Պոլսէն դէպի Զուիցերիա-Տաւոս Մոսկուայի ու Պետերբուրգի առաջնակարգ բժիշկների խորհուրդին համեմատ։ Մոսկուայէն խօսք կուտային ամսական 200 ռուբլի ղրկել մինչև մի նորաւարտ բժիշկ ուսանող յանձն կաւնուր ուղեկցել նմա այդ ճանապարհորդութեան ժամանակ։ Իսկ Ադամեան կը պատասխանէր մի քիչ հեգնական ժպիտով «զարմանալի մարդիկ են, կը կարծես թէ թոքախաւոր եմ որ կառաջարկեն Տաւոս երթալ, պէտք է գրել դոցա որ ես թոքախտ չունիմ, այլ պարզապէս ֆրանգ էրեմ», մինչև մայիսի կէսը կը մնամ այստեղ, այն ժամանակ Պեօմիւքտէրեն շատ դեղեցիկ կը լինի, առաւօտները կանո՛ւխ, կանուխ ձկնորսութեան կերթամ և նախաճաշս կընեմ կամ ծովի եզրն, կամ Ձրուճբռ-Սուլյ, իսկ յունիսին այլ ևս Փիզայի մէջ կը լինիմ...»։

Իւր չափազանց դիւրագրգիռ բնաւորութեան պատճառաւ և նամանաւանդ երկարաւուն ու անտանելի հիւանդութենէն ու դարմանելէն ձանձրացած այլ ևս անկարող եղած էր յոյժ հարել, նուաճել իւր կամքի վարկենական ըմբոստութիւնները ու յանահատութիւնները և թող չտալ որ նոքա ծնունդ առնեն և վերդովեն իւր հոգեկան խաղաղութիւնը։

(Տէլ.)

Գ. Տնտարեան

ԳՕԼԷՐԱ

Հալէպ վիլայէթինէն կէչէն բէնճէնիկի կիւնքի Թարիխլէ Սբհիլէ իտարէսինէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, գօլէրա խասթալրը՝ հարբմ դազասընտա Քէլլի գարիչէսինտէ վուգուա կէլիպ, օ կիւն 3 քիչի Թուրթուլարագ 2սի վէֆաթ իթտիկի իչար օլունարդը կիպի, Սբհիլէ Թապիպի ազգ. Մալէզեան էֆ.. տէն ճուտտա կիւնքի Թարիխլէ կէլէն Թէլէկրաֆտա տախի եէվմը մէզքիւրտէ իչպու գարիչէտէ եէնիտէն 5 քիչի գօլէրայա Թուրթուլուպ, էվ վէլքի Թուրթուլանլարտան Հիւնին վէֆաթ իթտիկի վէ 14 քիչինին տէ հէնուզ խասթա պուլունարդը, վէ ճուտտա երթէսի կիւնքի Թարիխլէ եինէ Թապիպը մուժարիլէյհտէն ա. լդան Թէլէկրաֆտա եէվմը մէզքիւրտէ եէնիտէն քիմսէ գօլէրայա Թուրթուլմայրպ, էվվելքի Թուրթուլանլարտան 6սընին վէֆաթ իթտիկի, վէ գարիչէի մէզքիւրէնին գօրտօն ալթընա այնարագ իխթիլաթտան մէն խոյտիկի, վէ Հալէպ վիլայէթինին սահիր Թարֆիլարընտա ֆվալը սբհիլէ մաթբուպ տէրէճէսէ օլարդը պիլտիրիմիշ տիր։

ՐԷՍՄԻ

Էրզրում, Տիարպէքիր, Թրապիզոն, Գիթլիս, Առանա, Մամուրէթ իւլ Ազիզ, Էնդարէ, Վան, Սիվաս վիլայէթլէրինտէ տախի ասայիշ վէ էմնիյէթ պէրքէմալ օլարդը՝ թէվրիխը միւխթէլիֆէ իլէ մահալլէրինտէն վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլաշըլմըշ տիր։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Իքինճի (էտիրնէ) օրտուի հիւմայուն լէվազիմ տաբրէսինին Լինճի շիւպէսի միւտիր մուավինլիկի՝ օրտուի մէզքիւր էրքեանը հարպիլէ տաբրէսինին Շնճի շիւպէսի ըէտիֆ գուլուտ գրսմը մուգայիրը եվվելի պիրինճի սընֆ խիլաֆասընտան ըիֆ. Սէզայի էֆ.ի,

Թրապիզոն էչրաֆքնտան միւթէվէֆա Օսման բաչաղատ ըիֆ. Բիզա պէյ բիւթպէի սալիսէ,

Գուլկարիսթան գօմիսէրլիկի թէրճէմանլըղընտա պուլունան ըիֆ. Պէյչօֆ էֆ.ի՝ հիւսնիւ խրտմէթինէ մէպնի բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուլուրլմըշ տիր։

* *

Հաչմէթլու Ալէմանիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրինին գուրէնասընտան վէ թէչրիֆաթ մէմուրլարընտան Գարօն Վանթուլա Շնճի Մէճիտի,

Գէլճիգա տէվլէթի թէպասասընտան իլմը նէպաթաթ մուալլիմի Մասանէժ տը Լօվերքէս հօսքեար նամ զաթա Կիւնճի Մէճիտի,

Միւթէպէերանը Թիւճճարտան հաճի Հասիպ վէ հաճի Մէհմէտ Ճաֆէր աղալարա Յիւնճիւ Մէճիտի,

Գարօն Հիրշին Սօֆիատա պուլունան վէքիլի Ալէմանիա թէպասընտա. Հերրպէրլէյ Յիւնճիւ Մէճիտի,

Վիէննա խանէնտէկեան ճէմիյէթի բէյսի Մ. Շարլա Զինճի Մէճիտի, վէ մուսիգա բէյսի Մ. Էտվարա Յիւնճիւ վէ ճէմիյէթը մէզքիւրէ քեաթիպլէրինտէն Մ. Ալէքսանդր Ֆրանգ վէ Մ. Բիւտոլֆ հօֆման վէ իտարէ մէճլիսի ազասընտան Մ. Կիւսթավ վէ Մ. Կիրեօմ վէ Մ. Պէնիամին Կիւնճիւ Օսմանի,

Վիէննա խանէնտէկեան ճէմիյէթի ազասընտան օլուպ Նիշանը ալիէր իլէ թալթիֆ պուլուրլանլարտան մատա 175 զաթա իֆթիխար միսալարը իհսան պուլուրլմըշ տիր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

Մաղնիսա հիւքիւմէթ գօնաղը հարիգինէ նուֆուսատէֆթէրլերի հանմըշ օլարընտան, 3 սը գարֆընտա Մաղնիսա նուֆուսընին թահրիրի իչիւն 10000 ղրշ. սարֆըյլա 10 գրատար մէմուր խաթիխատընա պիլիս թիլղան իրատէի Սինիլ սուտուր իթմիշ տիր։

—Գրուսատա վաղը Զէքիրկեաէ մուվազգաթէն աչըլմըշ օլան թէլէկրաֆ մէրքէզի պու քէրրէ գարթըլմըշ տիր։

—Սիվաս վիլայէթինէն Տաթիլիէ նէզարէթինէ իչար օլընտըղընա կէօրէ, ճինայէթլէ իթհամ իտիլիպ խայլը վազգթատան պէրու ֆիրարտէ պուլունան Զէրքէս մուհաճիրլէրինտէն Թավֆիկ Մէհմէտ՝ պու քէրրէ Քէօրքիւ գազասընտա տէրտէսթ օլունմըշ տիր։

—Տիւն Բուսրատան չէհրիմիզէ 120 խանէ եահուտի մուհաճիրի վիրուտ իթմիշ օլուպ, պու կիւն պէրաթ իսքէտան Եաֆայա կիտէճէքլէր տիր։

—Ախիրէն չէհրիմիզտէն միւֆրէզաթ իտէն Ֆիւրտ բուէսասը՝ տիւն Թրապիզօնա միւվասլէթ իթմիշլէր տիր։

—Իզմիրտէ Ֆրէնք մահալլէսինտէ Թիւճճարտան Մ. Սօգրաթ Հօմէրին մաղազասընա կէչէն սալը կէճէսի խըրսըզլար կիրէրէք, մումպիւէյհին գացասընը սախթէ անախթար իլէ այրպ, տէրունինտէ պուլտրգլարը 100 լիրաթ Օսմանի իլէ, 25 ատէտ չըմէնտրֆէր Թահվիլաթընը վէ 1000 լիրալըգ միւճէվէհրաթը սըրգաթ իթմիշլեր տիր։ Իչպու սըրգաթըն ֆարիլէրի օլագ իւզրէ Մ. Սօգրաթ Հօմէրին իբի խրտմէթքէարը Թահրը Թէվֆիֆ վէ խաթինթագա ալընմըշլար տիր։

—Աթինատա Ֆրանսըզ մէքթէպինին Մ. Շամսոնար վէ Մ. Լէկրան նամընտա իքի չակիրտի՝ ատարը ատիգա Թէմաչասը իչիւն եանլարընա պիր Թերճէման ալարագ կէչէնլէրտէ Իզմիրտէն Մուղլա Թարաֆլարընա կիտուպ մուախխէրէն Գրուսա վիլայէթինէ տօղրու Թէմտիրը սէյահաթ խաբերք Զիվրիք գարիչէսինէ կէլտիքլէրի սրբատա իւզէրլէրինէ պիր չօպան քէօրէյի հիւճում իթթիկինտէն, թաչ աթարագ քէլպի Թէլէֆ իթմէլերի իւզէրինէ, չօպանլարիլէ պիր արպէտա չզարմըշլար վէ պու սրբատա չօպանլարան պիրինի ճերիհատար էյլէմիշլեր տիր։

Մերգուման չակիրտան Զիվրիք գարիչէսինէ միւվասլէթլէրինտէ Թահրը Թէվֆիֆէ ալընմըշ օլարգ. լարընան, Իզմիր վէ Գրուսա վիլայէթլերի իլէ Տէրսաատէթ արասընտա մուխապերաթը Թէլէկրաֆիկ ճերէյան իթմիշ վէ չիմտիլէ գատար սէպիլլերինին Թախլիլէ գելընմըշ օլաճաղը՝ Էրզ-ռում կազէթասընտա օգունմըշ տիր։

ԲՕԼ ՖՕՏՈՍԱՖԵԱՆ

ՍԹԱՄՊՈԼ ՃԵԼԱԼ ՊԵՏ ԽԱՆԸ

ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Ն՝ 1 մաղազա

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրըմտա 30 նուամէրօրը մաղազատա մուգիմ՝ կէօվէ, ճերրաչլըղա վէ եէնի տօղմուշ չօճուգլարըն իսթիմալինէ մախսուս ատէաթ ու էսկիվաթ սաթան Մ. Բալ Ֆոտոֆան, միւշթէրիլէրինէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ Սթամպոլատա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն՝ 1 մաղազատա պիր մունթազամ չիւպէ քիչատ էյլէմիշ տիր։

Գունլարտան պազգա մէզքիւր մաղազընընը կիպի, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն եարըլմըշ միւխթէլիֆ ատէաթ, գազգ պալղարը, չիրինկալար, էյէթրիգ մաքինալարը, պարօմէթրօ, թէրմօմէթրօ վէ սարբէ ուճուղ ֆիյաթլա սաթըլմագտա տիր։

Ենվաֆ ճինս չէլիքտէն վէ ալթունտան կէօզլիւքլէր տախի մէվճուտ տիր։

ԻԼԱՆ

Էրմենիճէ, Թիւրքճէ, Ֆրանսըզճա, Ինկիլիզճէ վէ Ալեմանճա լիսանլարընա աշինա վէ էէլը նամուս պիր տելիգանը՝ պիր Թիւճճար վէ սարբէ մաղազասընտա պիր մեմուրիյէթլէ իսթիխտամ իտիլմէք արզուսընտա պուլուրտրղընա, պէտլէ պիր մեմուրա մաթպատարզա միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլընը։

ՍԳՕԹ ԵԱԴԸ

Տէրսաատէթ 13 դեկտ. 1888

Մ. Սգօթ վէ Մ. Գօճա,

Սբֆաթը բէսմիկէտ հասէպկէ սիդին քիրէճ վէ սօտա իբօֆսիֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը Թէճրիպէ իթմէկէ վէսիլէյա օլամամագտա խէմ տէ, սարբ աթըպպա Թարաֆընտան վաղը օլան Թէճրիպէլէրտէն վէ քէզա պիդիմ խասթախանէլէրիմիզտէ պաղը աթըպպայա իճրա իթտիրտիկիմ Թէճրիպէլէրտէն անլաշըլմըղընա կէօրէ, սիդին մէզքիւր Թէրթիպլինիզ խասթալար Թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա, վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէնը Թըպպըն իչպու Թէրթիպտէ կէօրմէյէ օլարգ. ալընմագտա տիր։

Էնվաֆ ճինս չէլիքտէն վէ ալթունտան կէօզլիւքլէր տախի մէվճուտ տիր։

Սէր Թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԷՆԻ ԲԱՇԱ

---

(24)

ԿՆՈՋ ՄԱՏ ԿԱՑ

(CHERCHEZ LA FEMME)

ՀԵՂԻՆԱԿ — ԱՐԹԻՒՐ ԱՐՆՕԼՏ

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ — Տ. Ա.

—Այո, պարոն,—պատասխանեց աղջիկը գրեթէ մեքենաբար։

—Նախ եւ առաջ բարեհաճեցէք ըսել ձեր անունն ու մականունը։

—Ժօզէֆին Բիէռէ։

Բրիմպօրնը կայնած տեղէն վեր ցատկեց ու

—Ժօզէֆին Բիէռէ՞ մի,— ըսելով կրկնեց։

—Այո, պարոն։

Զայս ըսելով աղջիկը ապշութեամբ ոստիկանին երեսը նայեցաւ։

Ոստիկանութեան տեսուչը՝ ոստիկանութեան պաշտօնէին ձայնին զարմանալով անոր կողմը դարձաւ։

—Ի՞նչ կայ, ի՞նչ եղաւ,— հարցուց Գ. Գօլաս։

—Ժօզէֆին Բիէռէ՞ մի,— ըսաւ վերստին Բրիմպօրնը։

«Մէթէ Ժօէնվիլի ճամբուն վրայ ի Նօժան 25 թիւ տան մէջ չորս տարի առաջ ապաննուող Մարթ Բիէռէին աղջի՞կն է։

Այս հարցման վրայ մանկամարդ աղջկան աչերը արտասուօք լեցուեցան։

—Այո, պարոն,— ըսաւ յամրաբար,— իմ մայրս էր նա։

—Հա՛, հա՛,— ըսաւ տեսուչը,— ապտ իմն միտքս կուգայ այդ դործը որ ժամանակին աղմուկ հանեց։ Մէթէ կը ճանչնայի՞ք զայն, պարոն Բրիմպօրնը։

—Զայն կը ճանչնայի՞ մի. այն բարի կնոջ մահուան առթիւ բացուած քննութիւնը ինձ յանձնուեցաւ... բոլորը մանրամասնութեանցը լաւ տեղեակ եմ։ Մարդասպանը բնաւ չգտնուեցաւ... բայց աչքս միշտ չորս բացած եմ... ետ կեցած չեմ... միշտ այն գործին վրայ կը մըտածեմ... միշտ կը փնտռեմ...

Գ. Բրիմպօրնը այս պատասխանին գոնէ կէսը չատ ցած ձայնով զրուցեց, այնպէս որ կարծես ինքնիրեն կը խօսէր եւ ունկնդիրներուն չէր ուղղեր խօսքը։

—Մարդասպանը Իտալացի մ'էր,— պատասխանեց փոքր ծաղկավաճառուհին ուժգնապէս՝ մեծ կապոյտ աչերը զայրութէն ու ատելութենէն փայլելով։

—Այո, այո... գիտեմ, կամ դէթ այնպէս ենթադրուեցաւ, թէև իւր ճշմարիտ անունը երբէք չգիտցուեցաւ։ Ինքզինքը Գ. Մամպուէօն կոչել կուտար... Բայց աներևութացաւ, եւ իւր կերպարանքին վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւն ի ձեռին ըլլալով հանդերձ՝ նա ձեռք չանցաւ եւ ինչ ըլլալը չիմացուեցաւ։

«Դէս ալ խառնաչփոթ եւ խորհրդաւոր գործ մ'էր եւ վախճանը չէր հասկցուեր,— աւելցուց ոստիկանը քթին տակէն և գլուխը վար ծռելով։

Բայց չուտ մը գլուխը վեր վերցուց եւ իւր փայլուն աչերը մանկամարդ աղջկան վրայ յառեց։

—Ձեզ հիմայ կը ճանչնամ, սիրուն աղջիկ,— ըսաւ յանկարծ։—Այն ժամանակ ես ձեզ հարցաքննեցի, եւ հետաքրքրական մանրամասնութիւնները միայն դուք տուիք։ Զարաճճի աղջիկ մ'էիք այն ատեն։

—Տասն երեք տարեկան էի... եւ հիմայ ալ զձեզ կը ճանչնամ։

—Է՛յ, դուք Ժօզէֆին Բիէռէն էք, հէ՞։ Զարմանալի է, մարդիկ ի՛նչպէս զիրար վերստին կը գտնեն։

—Օն ա՛նդր,— եղրակացուց Գ. Գօլաս,— բուն գործը ձեռք առնենք, և հիմակու հիմայ միայն այն գործով զբաղինք։

«Քանի՞ տարեկան էք, Ժօզէֆին Բիէռէ։

—Տասն եւ եօթը տարեկան եմ, պարոն։

—Ձեր մայրը մեռած է. տակաւին կ'ապրի՞ ձեր հայրը։

—Մայրէս առաջ մեռած էր։

—Ըսել է որբ էք. ուրիշ ազգական ունի՞ք։

—Ոչ, պարոն։

—Ուրեմն մինա՞կ կապրիք։

—Այո, պարոն տեսուչ։

—Ի՞նչ գործ կընէք։

—Վիգթուառ հրապարակին վրայ ծաղիկներ կը ծախեմ։ Այն փողոցը գտնուող դինեվաճառի մը 8 թիւ խանութին մէջ տափակ փոքր կողով մ'ունիմ։

—Ներեւայ թէ ձեր ապրուստը լաւ մը կը շահի՞ք,— աւելցուց Գ. Գօլաս՝ մանկամարդ աղջկան խիստ մաքուր արդուզարդը դիտելով։

—Բաւական կը շահիմ։ Ծաղկանց առևտուրը չատ լաւ կերթայ՝ մանաւանդ մէկ քանի տարիներէ ի վեր։

—Ո՞ւր կը բնակիք։

—Գաթինեօլ թաղը Նօլէ փողոց թիւ 90։

—Դուք ձեզի առանձին սենեա՞կ ունիք։

—Այո, պարոն։

—Էյ մինա՞կ կը բնակիք։

—Բայց, այո, պարոն,— ըսաւ աղջիկը քիչ մը չառագունելով։

—Ներեցէք,— վրայ բերաւ Գ. Գօլաս՝ փոքր ծաղկավաճառուհւոյն պարզմտօրէն տուած պատասխանէն բաւական յուզուելով։—բայց յայտնի է որ ձեզ պէս մանկամարդ եւ սիրուն ու ընտանիք չունեցող աղջիկ մը արտասովոր բան մը ըրած չէր ըլլար... վերջապէս անցնինք։ Երեկ երեկոյ այս տունը եկա՞ք։

(Շարունակելի)

ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ

ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գալֆօբուլօ պիրատէրլէր՝ գաբընլարա մախսուս մօտա մաղազալարը. նը Պէյօղլընտա Ցօղրու եօլտա Պոն Մարշէնին գաշլըսընտա 345 նիւմէրօլը եէնի եաբըլան մաղազայա նագլ իմտիրլէրինի, վէ պու միւնասէպէթլէ հէր նէվի եմթաա ֆիլաթլարընճա խալը թէնզիլաթ իճրա էյլէտիրլէրինի բաղալէթլու եէհալիւէ իլան իտէրլէր։

25—19

ՍԱՐՈՒԱՖԻՏԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 29 յունիս

Ինկլ. էսկամբ Ինկ. Լիր.	95-15
Օսմ. էսկամբ ալչըլաբ	18-15
» » գաբանաբ	18-31
» » Սէրի Ա	43-
» » » Գ	23-¼
» » » Ս	18-¼
Օթօման 1871	095-¼
Օսմանլը Գանգասը	13 ¼
Բուլսիա իսթիգրազը	108-¾
Մըսրը առաջ. մուքթահրաէ	96-⅜
» իսթիգրազը	101-¾
Ճափրա Սանիյէ Մըսրը	96-½
Թունիս իսթիգրազը	103-
Գուլկար իսթիգրազը	-
Դամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-46-20

Բարիզ 29 յունիս

Ֆրանս. էսկ. 3 % ֆր.	95-12½
» » 4½ %	105-12½
Եէնի Օսմ. էսկամբ ալչըլաբ	18 52½
» » » գաբանաբ	18-55
Մէրի Գ.	-
» Ս.	18 50
Բուսմէլի չըմէնտըֆէրի	70 25
Օսմանլը Բէյէխի էսկամբ	543 75
» Գանգասը	58 50
Դրէսմի Լիոնէ	800-
Դրէսմի Ֆոնսիէ	1208-75
Ֆոնթուար ա'Էսգոնթ	-
Սիւվէյշ ագսիօնը	2790-
Իթալիա էսկամբ	93 75
Մըսրը ֆոնտ. մուքթահրաէ	487 50
Բաօրիէ Թիւրքի	418 75
Նունան 5 % 1879	426-25
Դամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 28 յունիս

Լօնտրա իւզէրինէ գա'ալիօ	117-50
Բուսմէլի չըմէնտըֆէրի ֆի.	374-
Օսմանլը Բէյէխի ագսիօնը	162-5

ԴԱԼԱԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ամ. տիւն ադչ. գաբ.	20-05
» » » էն եիւքսէք	20-06
» » » էն ալչաբ	20-04
Գուլ սոպահ ալչյաբ գ. ք.	20-05
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	79-08
» » » էն եիւքսէք	79-09
» » » էն ալչաբ	79 08
» » » ալչըլաբ գ.ք	79-06
Սէռի Ա.	42-25
» Գ.	23-15
» Գ.	20-05
Բուսմէլի չըմէնտըֆէրի	70-50
Ագչէ փարիզի	7-
Ըսգոր Ղրչ.	-
Հէվալէսկդ »	30-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Ֆրէնչի ժէնէրալ	9-10
Մաքսամալ գանգասը	5 32
Ոսմէրթ ժէնէրալ	5-06
Ըսժի ագսիօնը	15-09
Թրամվայ	5-90

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԲԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ.տան	Ղբ.Բ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆրանգը	108-01
Մէքթալիք »	101-
Պէյլիք »	103-
Ալթընըզ »	103-10
Ինկիլիզ լիրասը	109 34
Ֆրանսըզ ալթունը	87-01
Բօլ	83-20
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարզօն գայմէսի	8 01

ԹԱՍԾԻՃԷ ԲԵԱՂԸՏԸ

20) լիք գեաղըբ	-
50) » »	19-20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	19-20
10000)»	-

ԳԱՄԳԻՕ

Լոնտրա	108-⅞
Բարիզ 3 այ վատէլի	23-17½

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 46)

Ճէնուար ճէնապը Միւիւքանէ մուայէնաթը իչիւն միւպայէա օլընանաղը էվվէլճէ իլան գըլընան լանմըն՝ հազիրանը բումինին օն տօղուզընճը չարչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիւլճէկի վէ էրթէսի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընանաղը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 47)

Ինչաաթը սաքէրիլէ իչիւն մուպայէա օլընանաղ իւզրէ միւնագասայա գօնըլան պին ատէտ մէյէ չապալթըլըզը վէ պին պէշ եիւզ ատէտ կիւվերթելիք լաթա վէ իքի պին պէշիք լաթա իլէ, իքի պին մաչունա գալարըն՝ հազիրանը երիմի ալթընճը չարչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ ֆէրասը կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլաթընը գապուլի կիւնիւ օլարընտան, թալիպ օլանլարը՝ ինչաաթը սաքէրիլէ իտարէ սինէ միւճաաթ իթմէլէրի իլան օլընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 48)

Զաթալճատա պուլընան ճէնու�էր ճէնապը Միւիւքանէ իչիւն իչ եիւզ եէտի սէնէսի զարիֆընտա մուգթաղի օլուզ մահալինճէ մէգրբի միւնագասայա վաղ օլընան քէսմիւր վէ հաթապտան քէսմիւրիւն (պէհէր եիւզ գըյէի աթիգի օթուզ պէշ ղրուշա, հաթապը պէհէր գըյէի աթիգի տեօրթ պուչըգ բարայա օլարագ մահալի՝ թալիպի եօհտեսինտէ օլարընտան, պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար Մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսմանիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 49)

Նիզամիյէ երզագ անպարը իչիւն միւպայէա օլունճագ օլան օն պէշ պին գըյէ Թրիլիա զէլթինիլէ, օթուզ պին գըյէ թազէ գուրու սոզանը՝ հազիրանը բումինին երմինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիւլճէկի վէ երիմի իքինճի ճուսատա էրթէսի կիւնիւ տաիսի թէգարրուր իտէճէք ֆիլթրընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունճաղը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 50)

Հալվանաթը միրիլէ իչիւն միւպայէա օլընանաղ օլան երիմի պին գըյէ եուլաֆքն՝ հազիրանը երիմինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիւլճէկի վէ երիմի իքինճի կիւնիւ տաիսի թէգարրուր իտէճէք ֆիլթրընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընանաղը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսմանիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 51)

Գըրմըզը չուգա
մէթրօ 630,
ճաքթի բուլը
ատէտ 36640,
Թօք ալամէթլի սարը քէպիր տիւմէ
կրօսա 620,
Տիւզ պէյազ քէպիր տիւմէ
կրօսա 38,
500 եարտալը սիյահ մագարա իրլիկի
կրօսա 66,
Սիյահ գալթան
մէթրօ 42300,
Գըրմըզը գալթան
մէթրօ 155,715,
Եէշիլ գալթան
մէթրօ 850,
Բանթալօն բուլը
ատէտ 61000
Սիյահ թել գօրճա
չէթի 12800,
Տէօրթ Նիւմէրօլը քէպիր տիւմէ
կրօսա 970,
Տէօրտիւնճի օրտուի հիւմայուն իչիւն Էրզինկեանտա թէսիմ օլընմագ իւզրէ միւպայէա օլընանաղ պալատ միւրագգամ օն պիր գալէմ էյեանը իթասընա թալիպ օլանլարը իչպու թարիխաէն իթիպարէն օն պէշ կիւն նիհայէթինէ գատար պէհէր կիւն մագամը ճելիլը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսմանիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

3—1

ԻԼԱՆ

Զագմագճիլար եօղուչընտա 21 նումէրօտա սաքին միւֆիստան Բարտաօրուս զիմմէթինտէ ալաճաղընը իտպաթ վէ եա մուվագգաթէն գապուլ վէ գայտ իթտիրմիշ օլան ալանճագլարընը Դանունէնամէի թիճարէթին 211ինճի վէ անը վէլի իտէն մատատէլերի մուճիպինճէ, միւֆիսը մէրգում թարաֆընտան թէլիֆ օլընանաղ գօնգօրտաթօնը միւզաքերէսի իչիւն իչպու 307 սէնէսի հազիրանընը 26ճը չարչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 7 բատտէլերինտէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէտէն գարար վերիլմիշի իլան օլընը։

Սեյիմ հանըմըն Եունան տէվլէթի թէպասընտան պագդալ Թրիսթօյա օյան տուլունը մահքիմէսինին թէսվիյէսի իչիւն Պուլկուրլու գարիյէսինտէ Մէօիլաիլ Զաբը ճատտէսինտէ վագը 18 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ օյուզ տերունինտէ չէնճատտ ինճը վէ տոթ աճաղը իլէ պիր գրթա գուլիպէ խաբաշէսինի միհէթվէվի մալիւմ էլ հուտուտ ալէթթախմին 15 տէօնիւմ մրգտարը թարյա՝ թարիխը իլանտան իթիպարէն ալընմագ իւզրէ բոթա բօլեցալարը [Մանաբոթ] սաթի իճա իտէր։

Հէր օրնքի եօղնու իչիւն Պէյօղլանտա Ցօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալատ Մ. Մ. Թօմնս Գուգ վէ էվլատը մէճենիսարնա միւրաճաաթ օլընա։

ԻՔՔԱՎԱԾՔԻ ՎԱԲՕՐԱԲԸ

ԻՏԱԼԻԱՅԻ

Գէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթլէ Իսքէնտերիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթաբը.

Պալտինէլլի գաբանէն Թահրիր գօմանտանընա Պէհէրա նամ վաբոր 1500 թոնէլաթա համուլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա յուլիին 1ինճի չարչէնպիհ կիւնիւ էրլիճէնէն սոնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաաէթտէն հարաքէթլէ ԶԱՆԱԴՈՒԼԷ, ՄԻՏՅԻԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԻՃԷ օրարագ բազար երթէսի սապահյաբն 4 պուչուգ կիւնտէ ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՑԷՃ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։ Եօշնու պիլէթլերի ֆամիլիասա վէ կիս